

137/23. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2023. szeptember 7.

A Bíróság ítélete a C-216/21. sz. | Asociația „Forumul Judecătorilor din România” ügyben

Jogállamiság Romániában: összeegyeztethető az uniós joggal a bírák magasabb szintű bíróságra történő, a munkavégzésük és magatartásuk értékelésén alapuló előléptetése, amelyet az e magasabb szintű bíróság tagjai folytatnak le

Az anyagi jogi feltételeknek és eljárási szabályoknak ugyanakkor az érintett bírák függetlenségével és pártatlanságával összefüggésben az előléptetésüket követően felmerülő valamennyi jogos kétséget el kell oszlatniuk

2019-ben a Consiliul Superior al Magistraturii (a magisztratúra legfelsőbb tanácsa, Románia; a továbbiakban: CSM) jóváhagyta a bírák magasabb szintű bíróságra történő előléptetésére vonatkozó eljárás reformját. A „romániai bírák fóruma” egyesület és egy magánszemély a ploiești-i ítélőtábla (Románia) előtt megtámadta ezt a reformot.

Az alapeljárás felperesei azt állítják, hogy azzal, hogy a korábbi írásbeli teszteket a pályázók munkavégzésének és magatartásának – az érintett magasabb szintű bíróság elnöke és tagjai által lefolytatott – értékelése váltotta fel, az előléptetési rendszer diszkrecionális és szubjektív lett.

A ploiești-i ítélőtábla azt kérdezi a Bíróságtól, hogy összeegyeztethető-e egy ilyen reform a bírói függetlenség elvével.

A mai napon meghozott ítéletében a Bíróság megállapítja, hogy **a bírák előléptetési rendszerére vonatkozó nemzeti szabályozásnak biztosítania kell a bírói függetlenség elvének tiszteletben tartását.**

Ezzel összefüggésben a Bíróság megállapítja azt is, hogy **az uniós joggal főszabály szerint nem ellentétes, hogy a bírák magasabb szintű bíróságra történő előléptetése a munkavégzésük és magatartásuk értékelésén alapul, amelyet az e magasabb szintű bíróság elnökéből és tagjaiból álló bizottság folytat le.** Ugyanakkor az előléptetésről szóló határozatok elfogadására vonatkozó anyagi jogi feltételeknek és eljárási szabályoknak olyanoknak kell lenniük, hogy az érintettek előléptetését követően a jogalanyokban ne merülhessen fel jogos kétség az érintett bírák függetlenségét és pártatlanságát illetően.

A Bíróság megjegyzi, hogy az alacsonyabb szintű bíróságra beosztott bírák előléptetésére vonatkozó eljárás Romániában két szakaszból áll. Az első szakasz, amely egy tényleges beosztást nem érintő, „álláshelyen belüli” előléptetést tesz lehetővé, a pályázók elméleti ismereteinek és gyakorlati készségeinek felmérésére szolgáló írásbeli versenyvizsgán alapul. A „tényleges előléptetésnek” nevezett második szakasz alapján lehet az „álláshelyen belül” már előléptetett pályázókat ténylegesen magasabb szintű bíróságra kinevezni.

Csupán e második szakasz keretében végzi az értékelést az egyes ítélőtáblákon megalakított, e bíróság elnökéből és a CSM bírói szekciója által kijelölt négy tagból álló bizottság.

Bár a ploiești-i ítélőtábla álláspontja szerint a második szakaszt érintő reform a hatásköröknek az értékelő bizottság egyes tagjai, konkrétan az elnök kezében való összpontosulásához vezethet, önmagában azonban nem tekinthető az uniós joggal összeegyeztethetetlennek.

A ploiești-i ítélőtáblának kell megvizsgálnia, hogy a hatáskörök e koncentrációja – akár önmagában, akár más tényezőkkel együttesen – alkalmas-e arra, hogy a hatáskör címzettjeit a gyakorlatban képessé tegye arra, hogy befolyásolják az érintett bírák határozatainak irányát, és hogy így e bírák tekintetében a függetlenség hiányát idézi-e elő vagy az elfogultság látszatát kelti-e, ami sértheti azt a bizalmat, amelyet egy demokratikus társadalomban és jogállamban az igazságszolgáltatásnak az említett jogalanyokban keltenie kell. A Bíróság megítélése szerint az ügyiratokban semmi sem utal arra, hogy ez az esetleges hatásköri koncentráció önmagában képes lenne a gyakorlatban ilyen befolyásolási képességet biztosítani, és azok nem utalnak olyan egyéb tényezőkre sem, amelyek az említett hatáskör-koncentrációval együtt olyan hatással járnának, hogy a jogalanyokban kétségeket ébreszthetnének az előléptetett bírák függetlenségével kapcsolatban.

Ami a tényleges előléptetésről szóló határozatok meghozatalára vonatkozó anyagi jogi feltételeket, és különösen a pályázók munkavégzésének és magatartásának értékelését illeti, az a szakmai érdemeik értékelése céljából relevánsnak tűnő szempontokon alapul. Úgy tűnik, hogy e szempontok ellenőrizhető tényekből kiinduló objektív értékelések alapját képezik.

Ami ezen határozatok meghozatalának eljárási szabályait illeti, ezek sem tűnnek olyannak, amelyek veszélyeztetnék az előléptetett bírák függetlenségét. Az értékelő bizottság ugyanis köteles indokolni az értékelés eredményét, amit az érintett pályázó a CSM bírói szekciója előtt vitathat.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) és adott esetben összefoglalója megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Kövesse a híreket!

